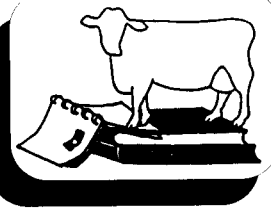

השכלה מקצועית

ספרות מקצועית עברית

שלמה דורי – ארכיון ומוזיאון הרפת, יפעת

להצעת, כי הוא תמציתי וקל לקריאה, נמנע מהסברים מדעיים מסובכים וכתוב בשפה יפה ובהירה.

הזנה. יש צורך בספרון, אשר נותן מושגים על פיזיולוגיה של עיכול, צרכים לייצור חלב, לבשר ולגדילה; שיטת הערכת מזונות והרכבת מזונות בפועל, טכנולוגיות של ביצוע, ממשק הזנה ברפת; מזונות המצויים היום בארץ, הרכב מינרלים; הזנה בתקופות שונות בחיי הפרה והגידול, יובש לפני המלטה, במשך התחלובה. כאן המקום על מחלות מטבוליות, הרעלות ועוד.

מיכון חליבה, בריאות העטין, טיב החלב. צורות שונות של מכוני חליבה; פעולת המכונה והטיפול בה, בריאות העטין – מחלות, מניעתן והטיפול בהן, טיב החלב הגולמי. ספרון זה צריכים לכתוב בעלי מקצוע בשטחים הרלבנטיים.

טיפוח. עם הסברים בסיסיים על אופן שיפוט הבקר, ניתוח תוצאות, נוסחים בין-לאומיים, ספר העדר, ביקורת חלב, בחירת פרים, פרמטרים לסלקציה של פרים ופרות, העברת עוברים, הזרעה מלאכותית.

ממשק. צורות מבנים בארץ לסוגי בקר שונים; מבנה של יום עבודה ברפת; צינון, ריפוד, מים, ציוד ועוד.

כלכלה. הסבר פשוט על ניתוח כלכלי – מקצועי של הרפת – על שלוחותיה השונות; הסבר על הסעיפים השונים ומשקלם בקביעת רווחיות הענף.

זה באופן כללי. ההצעה לנושאים השונים ניתנת לשינויים כמובן.

במשך עשרות שנים של קיום הענף הצטברה ספרות מקצועית בעברית, בכמות די מכובדת. עיקר הספרים אשר נכתבו על ידי בעלי מקצוע בשטחים השונים (הזנה, בריאות, ממשק, הזרעה מלאכותית) הופיעו בשנות השלושים, הארבעים והשבעים.

הספרות המקצועית, ברובה מעולה, מופיעה בלועזית. מרבית הרפתנים למרות ידיעתם אנגלית מתקשים לקרוא ספרות זאת. האנגלית שלהם מספיקה לקשר עם מתנדבות או גם כשהידיעה היא טובה – קריאה באנגלית אחרי יום עבודה קשה דורשת מאמץ לא קטן.

היום יש צורך להעמיד לרשות הציבור ספרים מקצועיים ושימושיים עם הסברים תאורטיים, פופולריים ומינימליים בעברית. הספרים חייבים להיות מותאמים לבעיות מעשיות לפניהן עומד הרפתן בתנאי הארץ. בזה מוצע מפעל אשר יתאים למצב זה וגם יתרום לחינוך דור רפתנים משכילים, המבינים את הפעולות שהם מבצעים ואת ההמלצות המקצועיות אשר ניתנות. להלן השטחים בהם יש צורך לפעול:

היסטוריה. בשטח זה כרגע אנחנו מצויידים במידה מספקת: ספרו של אוריאל לוי משנת 1983 על תולדות הענף. שני (ובקרום שלושה) ספרונים של שלמה דורי ("חדשות מן העבר") ועבודת דוקטורט של סטודנט לרפואה וטרינרית בתקופה העותומנית, ובעיקר בספרו של דר' עמי נריה על רפואה וטרינרית במשך 50 שנה מספקים את הנושא.

וטרינריה. הופיע ב-1998 ספרון של דר' אורי בריגיא, המספק את הצרכים בידע על מחלות בקר בארץ. הספרון יכול לשמש דוגמה טובה

מימון. אני מציע שתוקם קרן להוצאת ספרות מקצועית. הקרן תוקם מתרומות וחסות של שלושת המחלבות, ספקי תרופות וחומרים שונים לרפת, מתרומות של מועצת החלב, התאחדות מגדלי בקר, החקלאית ושיאון. הספרים יימכרו במחירים נמוכים. הקרן תניב רבות וכך אפשר לבצע את המפעל. הצעתי היא בודאי לוקה בהרבה חסר. כל כוונתי להביא עקרונית את ההצעה לדיון, להחליט לחיוב או לשלילה, ובאם לחיוב לעבד את כל הפרטים. אין ספק שההתאחדות, מלבד תפקידיה הכלכליים והאירגוניים, יש לה תפקיד מקצועי חשוב והמפעל הזה הוא צורך חיוני, מקצועי וחיוני.

הסדר

הכותבים. יש בארץ שורה ארוכה של בעלי מקצוע בשטחים שמניתי, בחלקם פעילים ובחלקם גימלאים, אשר צריך לגייס למשימה זאת. העבודה צריכה להיות מוגבלת בזמן סביר ומתוגמלת בצורה צנועה אך משמעותית. יש נושאים בהם צריך להשתתף יותר מאיש אחד וחלוקת עבודה בצוות תיעשה מתוך הידברות. דרוש אדם אחד, אשר ירכז את המפעל גם מבחינת הכתיבה וגם מבחינה טכנית וכספית. המפעל כולו חייב להיות במסגרת התאחדות מגדלי בקר, כפי שהיו בעבר כמעט כל הספרים המקצועיים שהופיעו עד היום. ההצלחה בהוצאת ספרו של דר' עמי נריה על ידי ההתאחדות היא עדות להצעתי.

עם הסתלקותו של

פרופ' רענן וולקני ז"ל,

מנהל המכון לחקר בעלי חיים בעבר
וממניחי היסוד של רפת החלב המודרנית בארץ.

משתתפים בצער המשפחה

צ.ת.מ. אפיקים